

การพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยใช้สถานการณ์จำลอง

THE DEVELOPMENT OF PROBLEM SOLVING SKILL FOR PROFESSIONAL TEACHING STUDENTS THROUGH THE SIMULATION METHOD

อัญชัน เพ็งสุข^{1*}
Anchan Pengsook^{1*}

Received : 8 December 2021

Revised : 8 September 2022

Accepted : 18 October 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยใช้สถานการณ์จำลองเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 70 2) ศึกษาผลการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครูก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของ นักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาชั้นปริญญาตรีปีที่ 1/1 วิทยาลัยนาฏศิลปชลบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากห้องเรียนและใช้ทุกคนในห้องเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้การวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง 2) แบบทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหา 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมในช่วงดำเนินการระหว่างก่อนเรียน-หลังเรียน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) คะแนนสอบหลังเรียนของนักศึกษาภายหลังผ่านการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง เทียบเท่ากับคะแนนมาตรฐานที่กำหนด ไว้ที่ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 25.93 2) นักศึกษามีทักษะในการแก้ปัญหาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$)

คำสำคัญ: สถานการณ์จำลอง ทักษะการแก้ปัญหา นักศึกษาวิชาชีพครู

¹ภาควิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยนาฏศิลปชลบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

¹Department of General, Lopburi College of Dramatic Arts, Bunditpatanasilpa Institute

*ผู้นิพนธ์ประสานงาน E-mail: anchan2508@gmail.com

ABSTRACT

This research was aimed: 1) to study developed result of problem solving skill of professional teaching student through simulation compared to 70 percentage criteria 2) to study developed result of problem solving skill of professional teaching student through pre-test and post-test simulation 3) to study attitude of student learning through simulation. Through the random sampling, 30 first year undergraduate students in 1st semester, 2021 academic year were drawn for the study. Research tools are 1) activity learning simulated plan, 2) solving problem skill test, 3) attitude questionnaire towards learning management through simulation. Data gathering during pretest-posttest were then analyzed by percentage, average, standard deviation and t-test. The results found that 1) students' post-test score equaled 70 % criterion which was statistical significance at $\alpha .01$ were the average score was 25.93, 2) students' problem solving posttest score was higher than pretest at $\alpha .01$ statistical significance and 3) students' satisfaction was at the highest level with 4.56 average ($\bar{X} = 4.56$)

Keywords: Simulation, Problem Solving Skill, Professional Teaching student

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนา การศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาลักษณะของประเทศ ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาสมรรถนะและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน และการพัฒนาประเทศ ภายใต้แรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์ และ แรงกดดันภายในประเทศที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว รองรับการ เปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจและสังคมของ ประเทศไทย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) จากนโยบายการขับเคลื่อนประเทศไทยให้ก้าวไปสู่วิสัยทัศน์ 4.0 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ยุทธศาสตร์ที่ 1 กำหนดให้มีการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนและยกระดับ

คุณภาพการศึกษาภายใต้บริบททางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและของโลก ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งมีความเป็นพลวัตภายใต้สังคมแห่งปัญญา สังคมแห่งการเรียนรู้และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อให้พลเมืองสามารถแสวงหาความรู้และเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และจากแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579 ซึ่งเน้นให้คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (4 ปี) จึงต้องพัฒนาผู้เรียนให้ตอบสนอง ต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยสร้างความรอบรู้ทางศาสตร์อย่างลุ่มลึก พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีความใฝ่รู้และเรียนรู้ในทักษะที่หลากหลาย จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการอ่าน การเขียน การพูดโต้ตอบ การฟังและจับประเด็น ทั้งมีส่วนร่วม ในการคิดวิเคราะห์ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง และจากการปฏิบัติเพื่อให้ได้รับประสบการณ์ตรง เมื่อต้องเผชิญกับปัญหาจะได้คิดเป็น แก้ปัญหาได้ สามารถบูรณาการและประยุกต์ใช้ความรู้ได้อย่างเหมาะสม มีทักษะการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่น ทั้งมีความคิดริเริ่มในการสร้างนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจได้ วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีพันธกิจที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ เพื่อให้เป็นผู้นำด้านนาฏศิลป์และดนตรี ในการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตในมิติใหม่มุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ให้ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีศักดิ์ศรีความเป็นครูตามมาตรฐานวิชาชีพให้เป็นครูดี ครูเก่ง ที่มีความรู้ ความสามารถ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม ตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรอบรู้ สามารถบูรณาการศาสตร์การสอนด้านทัศนศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีพัฒนาการอย่างยั่งยืน (วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี, 2562)

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ครูต้องเรียนรู้ทักษะในการออกแบบการเรียนรู้ให้เหมาะสม แก่วัยหรือพัฒนาการของศิษย์สาระวิชาที่มีความสำคัญ แต่ไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้เพื่อมีชีวิตในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ปัจจุบันการเรียนรู้สาระวิชา (content หรือ subject matter) ควรเป็น การเรียนจากการค้นคว้าเองของศิษย์ โดยครูช่วยแนะนำ และช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้ ทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ที่คนทุกคนต้องเรียนรู้ตั้งแต่ชั้นอนุบาลไปจนถึงมหาวิทยาลัย และตลอดชีวิต คือ 3R x 7C ดังนี้ 3R ได้แก่ Reading (อ่านออก), (W) Riting (เขียนได้) และ (A) Rithmetics (คิดเลขเป็น) 7C ได้แก่ Critical thinking & problem solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา) Creativity & innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม) Cross-cultural understanding (ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์) Collaboration, teamwork & leadership (ทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ) Communications, information & media literacy (ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ) Computing & ICT literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) และ Career & learning skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้) (วิจารณ์ พานิช, 2555)

วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง คือกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนลงไปในสถานการณ์ที่มีบทบาท ข้อมูล และกติกากการเล่น ที่สะท้อนความเป็นจริง และมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในสถานการณ์นั้น โดยใช้ข้อมูลที่มีสภาพคล้ายกับข้อมูลในความเป็นจริง ในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งการตัดสินใจนั้นจะส่งผลถึงผู้เล่นในลักษณะเดียวกันกับที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริง จุดเด่นของการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง จุดเด่นของการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง มีดังนี้ 1) เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องที่มีความสัมพันธ์ซับซ้อนได้อย่างเข้าใจ 2) เป็นวิธีสอนที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้สูงมาก ผู้เรียนได้เรียนอย่างสนุกสนาน 3) เป็นวิธีสอนที่ผู้เรียนมีโอกาสดูฝึกทักษะกระบวนการต่าง ๆ จำนวนมาก เช่น กระบวนการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น กระบวนการสื่อสาร กระบวนการตัดสินใจ กระบวนการแก้ปัญหา และกระบวนการคิด เป็นต้น (ทศนา แหมมณี, 2562)

จากการสอนนักศึกษาวิชาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยพบว่า นักศึกษายังขาดทักษะในการแก้ปัญหาและยังแก้ปัญหาได้ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งในอนาคตนักศึกษาวิชาวิชาชีพครูจำเป็นต้องนำความสามารถในการแก้ปัญหาไปใช้ในการประกอบวิชาชีพครู เพื่อให้เป็นครูมืออาชีพได้อย่างภาคภูมิใจ และจากการศึกษาการพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาวิชาชีพครู ทุกคนสามารถพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาได้ทั้งโดยตนเองและรับการฝึกฝนจากผู้อื่น นักคิดแก้ปัญหาจึงควรมีคุณสมบัติ ดังนี้ รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล ตั้งใจค้นหาความจริง กระตือรือร้น ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน สนใจสิ่งรอบด้านเปิดใจรับความคิดใหม่ มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณลักษณะความเป็นผู้นำ กล้าหาญ กล้าเผชิญความจริงมีความคิดหลากหลายและคิดยืดหยุ่น มั่นใจในตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ และใจเย็น สุขุม รอบคอบ ทักษะการแก้ปัญหาเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องสร้างให้เกิดขึ้นในเด็กและเยาวชนไทย เพื่อสามารถเผชิญปัญหาต่าง ๆ ได้มิใช่เพิกเฉยต่อปัญหาหนึ่งปัญหา หรือแก้ปัญหาด้วยวิธีการไม่เหมาะสมจนเกิดผลเสียต่อตนเองหรือส่วนรวมได้และอาจพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความสามารถแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมส่วนรวมได้ ดังนั้นนักศึกษาครูจึงควรมีทักษะในการแก้ปัญหา และการแก้ปัญหานั้นควรเป็น การแก้ปัญหาที่เหมาะสมไม่ก่อให้เกิดปัญหาอื่นตามมา ซึ่งการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ก่อให้เกิดแนวทางที่สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิต ประจำวันได้ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2556)

ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556 จรรยาบรรณวิชาชีพครู ประกอบด้วย จรรยาบรรณ 5 ด้าน 9 ข้อ ดังนี้ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ได้แก่ ข้อ 1 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ได้แก่ ข้อ 2 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์ สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ได้แก่ ข้อ 3 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจ แก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า ข้อ 4 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจข้อ 5 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติตน

เป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ ข้อ 6 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ ข้อ 7 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์ จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ได้แก่ ข้อ 8 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ได้แก่ ข้อ 9 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (ราชกิจจานุเบกษา, 2556) ซึ่งการปลูกฝังให้นักศึกษาเกิดความตระหนักในจรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นสิ่งที่ทำได้ค่อนข้างยาก ดังนั้น ผู้วิจัย จึงสนใจที่จะนำวิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองมาจัดการเรียนรู้พัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครู ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ผู้สอนเสนอสถานการณ์จำลอง ขั้นที่ 2 ผู้เรียนศึกษาปัญหาและหาแนวทางที่จะแก้ปัญหา และขั้นที่ 3 ผู้เรียนเสนอแนวทางแก้ปัญหา เพื่อให้นักศึกษาเกิดพฤติกรรมพึงประสงค์ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยใช้สถานการณ์จำลองเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 70
2. เพื่อศึกษาผลการพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครูก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถานการณ์จำลอง
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สถานการณ์จำลอง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาชั้นปริญญาตรีปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปพบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 57 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาชั้นปริญญาตรีปีที่ 1/1 วิทยาลัยนาฏศิลปพบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากสุ่มห้องเรียนและใช้ทุกคนในห้องเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะในการแก้ปัญหา
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง โดยศึกษาคำอธิบายรายวิชา แผนบริหารการสอน วิเคราะห์เนื้อหา วิชาความเป็นครูวิชาชีพ หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (4 ปี) (ปรับปรุง พ.ศ. 2562) วิทยาลัยนาฏศิลปชลบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยเนื้อหาที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ จรรยาบรรณวิชาชีพครู ศึกษาวิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดทำแผนการจัดการการเรียนรู้ และสร้างเครื่องมือตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน ได้แก่ จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคม ซึ่งในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ จะจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง มี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ผู้สอนเสนอสถานการณ์จำลอง ขั้นที่ 2 ผู้เรียนศึกษาปัญหาและหาแนวทางที่จะแก้ปัญหา และขั้นที่ 3 ผู้เรียนเสนอแนวทางแก้ปัญหา นำแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง พิจารณาคำดัชนี ความสอดคล้องระหว่างแผนการจัดการเรียนรู้กับจุดประสงค์ (IOC) ค่าดัชนีความสอดคล้องเฉลี่ย เท่ากับ 1.00 และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ หลังจากนั้นนำไปทำการทดลองใช้ กับกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบทดสอบวัดทักษะในการแก้ปัญหา โดยศึกษาทักษะในการแก้ปัญหาที่ต้องการวัด ได้แก่ 1) การกำหนดปัญหา 2) ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาอย่างหลากหลาย และ 3) เสนอแนวทางแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม จัดทำตารางวิเคราะห์แบบทดสอบ ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบ วัดทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ สร้างแบบทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ นำแบบทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านพิจารณาตรวจสอบ คำถาม ตัวเลือก ความสอดคล้องกับทักษะที่ต้องการวัด การใช้ภาษา และความตรงตามเนื้อหา เพื่อพิจารณาคำดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) ค่าดัชนีความสอดคล้องเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ หลังจากนั้นนำไปทำการทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาระดับชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 วิทยาลัยนาฏศิลปชลบุรี ที่เคยเรียนรายวิชานี้มาแล้ว จำนวน 30 คน โดยใช้ google form เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ ตรวจให้คะแนนแบบทดสอบ วิเคราะห์ข้อสอบรายข้อ เพื่อหาค่าความยากง่ายโดยข้อที่ผ่านเกณฑ์มาเป็นแบบทดสอบที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยมีค่าความยากง่ายระหว่าง .34 - .79 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่คัดเลือกและปรับปรุง จำนวน 30 ข้อ หาความเชื่อมั่นทั้งฉบับได้เท่ากับ .71 นำแบบทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหาที่ได้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง โดยศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้

สถานการณ์จำลอง สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง โดยใช้มาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ตามเกณฑ์ ดังนี้

คุณภาพระดับ 5 ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มากที่สุด

คุณภาพระดับ 4 ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มาก

คุณภาพระดับ 3 ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ปานกลาง

คุณภาพระดับ 2 ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง น้อย

คุณภาพระดับ 1 ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง น้อยที่สุด

นำแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองให้ผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาค่า ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแผนการจัดการเรียนรู้กับจุดประสงค์ (IOC) ค่าดัชนีความสอดคล้องเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ หลังจากนั้นนำไปทำการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีกระบวนการและขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. นำแบบทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปทำการทดสอบกับนักศึกษาระดับชั้นปริญญาตรี ปีที่ 1/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 วิทยาลัยนาฏศิลปบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และบันทึกไว้เป็นคะแนนก่อนเรียน (Pretest)

2. ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง กล่าวคือ ผู้สอนจะใช้คำถามเป็นตัวกระตุ้นให้ความสนใจของผู้เรียน แสวงหาความรู้ และทำกิจกรรมโดยอาศัยปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้สอนประกอบด้วย 3 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 ผู้สอนเสนอสถานการณ์จำลอง ขั้นที่ 2 ผู้เรียนศึกษาปัญหาและหาแนวทางที่จะแก้ปัญหา ขั้นที่ 3 ผู้เรียนเสนอแนวทางแก้ปัญหา ทั้งนี้ผู้วิจัยมีการกำหนดสถานการณ์จำลอง ตามความเหมาะสมของเนื้อหาการเรียนรู้ในแต่ละชั่วโมงที่มีการเรียนการสอน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนด้วยตนเอง จำนวน 5 สัปดาห์ ระหว่างวันที่ 30 สิงหาคม - 30 กันยายน 2564 รวม 12 ชั่วโมง

3. เมื่อดำเนินการจัดการเรียนการสอนครบตามกำหนด ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพ ไปทำการทดสอบกับผู้เรียน และบันทึกไว้เป็นคะแนนหลังเรียน (Posttest)

4. ตรวจสอบคะแนน และนำคะแนนมาวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้กระบวนการทางสถิติ แบ่งออกเป็น

4.1 การดำเนินการทดสอบคะแนนเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ที่ร้อยละ 70 โดยผู้วิจัยกำหนดให้ผู้เรียนควรมีผลการเรียนรู้อยู่ในระดับดีขึ้นไป

4.2 ดำเนินการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการเรียนรู้ Pretest-Posttest

5. ดำเนินการวัดความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองโดยให้ผู้เรียนตอบแบบประเมิน

6. ตรวจคะแนน และนำคะแนนมาวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้กระบวนการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

1. การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยใช้สถานการณ์จำลองเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 70 โดยใช้สถิติ t - test แบบ One Sample t - test

2. การทดสอบเปรียบเทียบคะแนน Pretest กับคะแนน Posttest โดยใช้สถิติ t - test แบบ Dependent Sample

3. การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง นำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test แบบ One Sample t-test และ t-test แบบ Dependent Samples

ผลการวิจัย

จากการวิจัยสรุปผลการได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบคะแนนเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

การทดสอบ	n	$\bar{x}$	S.D.	t	df	Sig (2-tailed)
คะแนนสอบหลังเรียน	30	25.93	.37	-16.78	29	.00

$P < .01$

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยใช้สถานการณ์จำลอง ผลการทดสอบหลังเรียนเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 25.93

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียน(pretest) กับคะแนนหลังเรียน (Posttest)

การทดสอบ	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	S.D.	t	df	Sig (2-tailed)
คะแนนสอบก่อนเรียน	30	20.23	.29	13.07	29	0.00*
คะแนนสอบหลังเรียน	30	25.93	.37			

* $P < .01$

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยใช้สถานการณ์จำลอง นักศึกษามีทักษะในการแก้ปัญหาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 3 แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
		$\bar{X}$	S.D.	เกณฑ์การประเมิน
1	ความพึงพอใจในการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง	4.57	0.57	มากที่สุด
2	ความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อสถานการณ์จำลอง	4.60	0.56	มากที่สุด
3	ความพึงพอใจการทำกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละขั้นตอน	4.33	0.55	มาก
4	การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ชัดเจนขึ้น	4.40	0.56	มาก
5	การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองสร้างโอกาสในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นให้กับผู้เรียน	4.63	0.56	มากที่สุด
6	การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองสร้างประสบการณ์ในการวิเคราะห์ให้กับผู้เรียน	4.63	0.56	มากที่สุด
7	การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองสร้างประสบการณ์ในการสังเคราะห์ให้กับผู้เรียน	4.60	0.56	มากที่สุด
8	การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองช่วยทำให้เกิดทักษะในการแก้ปัญหา	4.67	0.55	มากที่สุด
9	ความพึงพอใจที่มีต่อการวัดและประเมินผล	4.60	0.56	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.56	0.56	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง พิจารณารายข้อ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 4.60 4.33 4.40 4.63 4.63 4.60 4.67 และ 4.60 ตามลำดับ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.57 0.56 0.55 0.56 0.56 0.56 0.56 0.55 และ 0.56 ตามลำดับ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยใช้สถานการณ์จำลอง สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. จากการศึกษา พบว่า 1) ผลการพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยใช้สถานการณ์จำลองเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 2) ผลการพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาโดยใช้สถานการณ์จำลอง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง เป็นการสร้างสถานการณ์มีการกำหนดกติกาหรือเงื่อนไข ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการเผชิญกับปัญหา ซึ่งจะต้องมีการตัดสินใจและใช้ไหวพริบ รู้จักแก้ปัญหาในปัจจุบันและที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้นักศึกษาสามารถกำหนดปัญหาได้ชัดเจนและเป็นปัญหาที่สามารถแก้ไขได้ ระบุสาเหตุของปัญหา สามารถเสนอแนวทางแก้ปัญหาได้อย่างหลากหลาย และสามารถเลือกเสนอแนวทางแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ระบุขั้นตอนวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างชัดเจนและผลลัพธ์ที่ได้ จากแนวทางการแก้ปัญหาสอดคล้องกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ดังที่ ทิศนา ขัมมณี (2562) กล่าวถึงข้อดีของวิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองว่าเป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้เรื่องที่มีความสัมพันธ์ซับซ้อนได้อย่างเข้าใจ เกิดความเข้าใจ เนื่องจากได้มีประสบการณ์ ที่เห็นประจักษ์ชัดด้วยตนเอง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้สูงมาก ผู้เรียนได้เรียนอย่างสนุกสนาน การเรียนรู้มีความหมายต่อตัวผู้เรียน ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกทักษะกระบวนการต่าง ๆ จำนวนมาก เช่น กระบวนการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น กระบวนการสื่อสาร กระบวนการตัดสินใจกระบวนการแก้ปัญหา และกระบวนการคิด เป็นต้น สอดคล้องกับ งานวิจัยของ โจนส์ (Jones,1982) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ Simulation in Language Teaching พบว่า การสร้างกิจกรรมสถานการณ์จำลองมีความมุ่งหมาย เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะภาษา การคิดวิเคราะห์รวมทั้งการฝึกบูรณาการต่าง ๆ จาก สถานการณ์จำลองเข้าด้วยกัน เนื่องจาก สถานการณ์จำลองมีความใกล้เคียงกับสถานการณ์ ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการแก้ปัญหาใน สถานการณ์ดังกล่าวได้จริง นอกจากนี้ สถานการณ์จำลองยังมีความมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม รู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเองและยอมรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น สอดคล้องกับอัสซญา วุฒิวิรัช (2557) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การจดทะเบียน กิจการห้างหุ้นส่วน และบริษัทจำกัด รายวิชา กระบวนการจัดทำบัญชีของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 สาขาการบัญชี โดยการเรียนรู้แบบ สถานการณ์จำลองวิทยาลัยอาชีวศึกษาสันติราษฎร์ในพระอุปถัมภ์ฯ พบว่า การสอนโดยใช้วิธีการสอน แบบสถานการณ์จำลองนั้น สามารถช่วยให้ผู้สอนมีบรรยากาศของการปฏิบัติงานจริง และนักศึกษา สามารถแก้ไขปัญหาการเรียนในรายวิชาการบัญชีธุรกิจอาหาร ซึ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และนักศึกษามีความพึงพอใจ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 39.10 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

2. ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง อยู่ใน ระดับ มากที่สุด อาจเนื่องมาจากกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาของนักศึกษา วิชาชีพครูโดยใช้สถานการณ์จำลองนั้น เป็นรูปแบบที่เปลี่ยนไปจากการนั่งฟังบรรยายเพียงอย่างเดียว

ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำงานเป็นทีม ในการกำหนดปัญหา วิเคราะห์สาเหตุ หาแนวทางแก้ไข และเลือกแนวทางแก้ไขได้อย่างเหมาะสม มีส่วนร่วมในการอภิปรายและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนด้วยกันภายในกลุ่มและในชั้นเรียนรวมทั้งสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูได้ด้วย ซึ่งผู้เรียนจะชอบมากกว่าการนั่งคิดหรือทำงานด้วยตนเองเพียงคนเดียว ดังทฤษฎีความต้องการของ มาสโลว์ (Maslow, 1970 อ้างใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2552) กล่าวว่า มนุษย์มีความต้องการความมั่นคงปลอดภัย ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เป็นอิสระจากความกลัว ชูเชิญ บังคับ จากผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม เป็นความต้องการที่จะได้รับการปกป้องคุ้มกัน และยังมีความต้องการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ เช่นเดียวกับงานวิจัยของปภาพิศ ศรีสว่างวงศ์ (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีต่อรายวิชาการบัญชีสำหรับธุรกิจอาหาร เรื่อง หลักการบัญชีที่นำมาประยุกต์ใช้ในธุรกิจอาหารของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาธุรกิจอาหารและโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

การนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา โดยใช้สถานการณ์จำลอง ผู้สอนต้องกำหนดสถานการณ์จำลองให้เหมาะสม กระตุ้นความสนใจ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามเวลาที่กำหนด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาความพึงพอใจในเชิงคุณภาพประกอบการวิจัย เพื่อให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2556). การคิดเชิงสร้างสรรค์. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: ชัคเชสมิเดีย.
- ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2556. (2556, 4 ตุลาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 130 ตอนพิเศษ 130 ง หน้า 73-74.
- ทิตนา แคมมณี. (2562). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 23). กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์.
- ปภาพิศ ศรีสว่างวงศ์. (2561). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีต่อรายวิชาการบัญชีสำหรับธุรกิจอาหาร เรื่อง หลักการบัญชีที่นำมาประยุกต์ใช้ในธุรกิจอาหารของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาธุรกิจอาหารและโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง. วารสารศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ. 5(1): 10.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์.

- วิทยาลัยนาฏศิลปปทุมธานี. (2562). หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา (4 ปี)
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562). วิทยาลัยนาฏศิลปปทุมธานี.
- วิทยาลัยนาฏศิลปปทุมธานี. (2562). หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา (4 ปี)
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562). วิทยาลัยนาฏศิลปปทุมธานี.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2552). จิตวิทยาการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2574.
(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พรินทวนกราฟฟิค.
- อชัญญา วุฒิวิรัช. (2557). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การจดทะเบียน
กิจการห้างหุ้นส่วน และบริษัทจำกัด รายวิชา กระบวนการจัดทำบัญชีของนักศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 สาขาการบัญชี โดยการเรียนรู้
แบบสถานการณ์จำลอง วิทยาลัยอาชีวศึกษาสันติราษฎร์ในพระอุปถัมภ์ฯ. [ออนไลน์].
เข้าถึงได้จาก: https://siba.ac.th/wp-content/uploads/2016/01/re_005.pdf
(2564, 15 ตุลาคม)
- Jones, K. (1982). *Simulation in Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University
Press.